

ЛІНГВІСТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПЕРИФРАЗІВ ЯК СТИЛІСТИЧНОГО РЕСУРСУ

У статті проаналізовано основні аспекти й методи дослідження перифрастичних одиниць, реалізовані у працях слов'янських і західноєвропейських стилістів другої половини 20-початку 21 століття.

Ключові слова: перифраз, стилістичний ресурс, мова ЗМІ, стиль мас-медіа.

Активне використання перифразів у текстах ЗМІ доводить, що перифразування – невід'ємна риса мови медіа, співмірна з її експресивним потенціалом і специфікою лінгвального впливу на мовну свідомість реципієнтів.

Як відомо, явище перифразування має традицію лінгвостилістичного дослідження в різних наукових парадигмах. Сам термін "перифраз" виник у французькій традиції, звідки був запозичений до інших мов. Відомим і авторитетним у науці є лінгвістичне трактування перифраза Ш. Баллі, на думку якого, "перифраз – це розширена форма повтору думки" [2, с. 126].

Загалом системне дослідження перифраза на матеріалі різних (слов'янських, германських, романських) мов активізується в 60-х роках 20 ст. [17, 28].

У 70-80-х рр. це явища розглядається у площині семантики, синонімії, конотації та ін. Так, В.П. Григор'єв [8] аналізує перифрастичні звороти в контексті зв'язку "слово-образ-денотат", Д.П. Вовчок [6] зосереджується на описі типів і функцій метафоричних перифраз мові газети, Г.З. Розанова [25] досліджує семантичні особливості перифразів як засобу синонімії.

Друга половина 80-х років позначається появою серії праць, присвячених типологічному й категоріальному осмисленню перифразів, способів їх творення [1; 22], зокрема, з увагою до лексико-семантичного аспекту дослідження [3; 22]. Ідеться, передусім, про вивчення парадигматичних відношень

перифразів, експресивних особливостей перифрастичних зворотів, закономірностей їх організації.

В українському мовознавстві перифраз активно досліджується з 80-х років 20 ст. Про це свідчать, зокрема, праці О.С. Юрченка, І.Ю. Кобилянського [29; 16] та ін.

Перифраз як проблема лінгвістичного аналізу знайшов своє відображення і в західнослов'янській лінгвістичній традиції. Так, у польському мовознавстві перифраз досліджувався як засіб синонімії [31], також – у зіставленні польської та російської мов [34].

У західноєвропейській лінгвістиці дослідження перифразів активізується у 80-их роках 20 століття роках на матеріалі французької, німецької, англійської мов. Зазначимо, що особливу увагу цьому явищу приділяла французький лінгвіст Катрін Фукс, яка досліджувала перифраз в історичній площині, в аспекті генеративної граматики, когнітивної лінгвістики [32; 33].

Разом із тим, вивчення перифразів у контексті дослідження мови ЗМІ на матеріалі англійської, французької, іспанської, німецької мов або у співставному аспекті представлено також різноаспектними фаховими студіями [1; 5; 11; 12;].

Проаналізувавши ці лінгвістичні праці, можна узагальнити та виділити такі напрямки досліджень перифрастичного ресурсу мови: тематичний, структурний, функціональний (розглядають функції перифразів у мові, у стилі масової інформації та художньому стилі, синтаксичні функції в реченні). Дослідники аналізують способи (метафоричне або метонімічне перенесення та розширення об'єму поняття денотата) і джерела утворення перифрастичних зворотів, їхнє оцінне забарвлення.

Однією з найновіших вагомих праць, присвячених перифрастичним зворотам, є дослідження, зокрема, Т.І. Битевої [4]. Науковець розробила власну класифікацію перифразів: семантичну (з увагою до семантичної кореляції слова-номінанта і перифрастичного сполучення), за характером зв'язку з контекстом, структурно-типологічних особливостей, тематико-ідеографічних.

Структурний аналіз перифрастичних зворотів представлений у працях Т. Битевої [4], І. Кобилянського [16], А. Новікова [23]. Зокрема, І. Кобилянський, в українській перифрастиці виділяє два типи перифразів: "звороти, які генетично можна співвіднести з вільними словосполученнями; звороти, які за своїм генезисом не відносяться до вільних словосполучень, хоча будуються за визначеними моделями". У свою чергу, Т. Битева у праці "Нариси з російської перифрастики" подає власну систему структурних моделей перифразів. А.Б. Новиков у своїй монографії вивчає субстантивні перифрастичні звороти.

Мовознавці вказують, що перифраз є образно-виражальним засобом. Зокрема, Н.І. Клушина [15] розглядає перифраз як один із засобів інтертекстуальності (поряд із алюзією, ремінісценцією, цитатою) та іронії. Особливості функціонування перифраза як засобу вираження оцінності в сучасних медійних та інформаційних текстах досліджується, наприклад, в роботі І.В. Онищенко "Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах" [24].

Пріоритетним у такій постановці питання є також функціональний підхід, реалізований у ряді робіт в українському і слов'янському мовознавстві. Дослідники виділяють такі функції перифразів, як інформативна, експресивна, емоційно-оцінна, евфемістична, емоційно-експресивна, власне номінативна, шаблонізуюча. Конкретизуючи деякі з цих функцій, М.А. Сиривля визначає такі основні функції перифразів [26, с. 124]: формування позитивного враження; формування неприємного враження; віддзеркалення емоційного стану; повідомлення інформації про предмет мови. Шаблонізуючу функцію, яку виконує перифраз, розглядають як негативну, аргументуючи, що це виявляється у створенні стереотипів [14].

Ще одним аспектом функціонального підходу є вивчення перифраза як прийому стратегії мовленнєвого впливу у ЗМІ. Одним із різновидів таких перифразів є субстантивні перифрази з прецедентним компонентом. Особливості символічних компонентів перифразів досліджуються, наприклад у роботі Т.В. Лискової [20].

Окрім досліджень, присвячених власне перифразам, у науковій літературі ці одиниці розглядаються в контексті загального аналізу мови ЗМІ та її компонентів: онімної лексики, термінологічної лексики, експресивних засобів та ін.

Так, збірник праць "Мова засобів масової інформації" містить цикл статей О.Н. Григор'євої [9], присвячених мові мас-медійного стилю. Дослідниця вказує на характерну особливість мови ЗМІ, зокрема "політичного мовлення", – перифрази-оніми, які іменують відомих політичних діячів і мають позитивну, а частіше негативну, іронічну семантику. Також вона приділяє увагу семантичному й оцінному аспектам перифразів, зокрема досліджує компоненти перифразів із семантикою кольору, які мають яскраве негативне або позитивне забарвлення (чорний, зелений).

Великий обсяг перифрастичних онімів (перифрази-антропоніми, перифрази-топоніми) досліджується у працях, присвячених онімній лексиці та власне перифразам: Д.В. Дергач "Лінгвостилістика онімів сучасних українських медійних текстів" [10], О.Г. Єськова "Інтелектуалізація перифраз відомих осіб в сучасних медійних текстах" [13], А.М. Григораш, яка досліджувала перифрази географічних об'єктів [7] та ін.

Загалом, до нашого часу немає однозначного розуміння перифраза. Його розглядають як риторичну фігуру, засіб вторинної номінації [1; 23], одиницю фразеології [19]. Така дослідницька смислова плюралістичність призводить до розбіжностей у трактуванні одиниць, які відносять або не відносять до перифразів.

Варто зосередитися й на аспектах вивчення перифразів, стосовно яких також немає однозначного погляду та які мало досліджені в лінгвістиці. Так, у мовознавчій літературі не усталилось однозначне розуміння перифраза з погляду його структури. Крім традиційного пояснення перифраза як описового сполучення бінарної структури, як перифраз розглядають і однослівні, і реченнєві конструкції. Термінологічні розбіжності у визначенні перифраза намагалася знівелювати, зокрема, Г.З. Розанова [25], яка у своєму дисертаційному дослідженні розмежовує "стилістичний" і "нестилістичний" перифраз. "Стилістичний перифраз" вона

розуміє як переказування, побудоване на одному з виділених ознак денотата і представлене різними структурними типами. Такі перифрази побудовані на основі метафори та метонімії. "Нестилістичний перифраз" – це логічний перифраз, синонімічний перифраз.

Окрім того, перифраз ототожнюють з іншими стилістичними фігурами — евфемізмами, метафоричними сполученнями, фразеологічними конструкціями. Перифрази, які виконують функцію евфемізмів, відносять як до евфемістичних перифразів, так і до власне евфемізмів.

Найменше уваги, на нашу думку, приділялося відношенням синонімії та омонімії в системі перифрастичної парадигми. Проблема варіювання та взаємозаміни перифразів як один з образних засобів є мало дослідженою.

Лексикографічні праці, присвячені перифрастичним зворотам, переважно використовують матеріал із медійних текстів, зокрема, преси. Як пояснюють це самі укладачі словників, "центр активного перифразування з художньої літератури перемістився наразі в публіцистику" [22, VI]. Разом із тим, простежуються і труднощі, пов'язані з укладанням словників такого типу. По-перше, перифрастичні звороти ще недостатньо вивчені теоретично й не завжди їх можна відокремити від інших описових зворотів, на що вказує А.Б. Новіков [22, VI]. По-друге, важливою для лексикографічного опису є стійкість перифрастичних зворотів. Складність полягає в розрізненні okazіональних одиниць вторинної номінації та стійких перифрастичних одиниць, зважаючи на динаміку мови ЗМІ. Перифрастичні денотати можуть функціонувати довгий час, перетворюючись у традиційні стійкі звороти, а можуть бути активними короткий проміжок часу, але в цей період активно використовуватися. Ще однією складністю, яка перешкоджає лексикографічному опису перифразів, є інтерпретація перифрастичних конструкцій як мовних штампів, яких доцільно уникати. Часте використання вдалих перифрастичних зворотів не є недоліком, а навпаки — особливістю стилю ЗМІ. В медійних текстах, звичайно ж, використовуються і літературні перифрази, зафіксовані, зокрема, в тлумачних словниках національних мов. Коло

використаних для укладання словників медійних джерел у будь-якому випадку є обмеженим і не може досягнути всі засоби масової інформації. Тому для найбільш об'єктивного висвітлення перифрастичного потенціалу мови ЗМІ лексикографам необхідно виробити критерії добору джерел. Часові рамки теж є однією зі складностей оптимального добору перифрастичних одиниць для дослідників. Незважаючи на ці та інші проблеми, словники відображають основні тенденції перифразування в мові медіа. Деякі мовознавці вказують, що представлені перифрази можна розглядати як моделі, за якими утворюється більшість медійних перифразів [22, X]. Тематичний спектр перифразів відображає найбільш актуальну тематику засобів масової інформації: це реалії політичного й соціального життя, назви географічних об'єктів, транспортних засобів, імена осіб зі світу спорту, мистецтва, шоу-бізнесу, історичних постатей. У слов'янському мовознавстві укладені, зокрема, такі словники перифразів: Г.М. Малажай Беларуская перыфраза : кароткі слоўнік [21]; М.П. Коломієць Короткий словник перифраз [18]; А.Б. Новіков Словарь перифраз русского языка : (на материале газетной публицистики) [22]; Mirosław Bańko: Słownik peryfrasz, czyli wyrażeń otownych [30] та ін.

Як бачимо, значна кількість лінгвістичних праць, присвячених перифразам у медіа, репрезентують різні аспекти досліджень і доводять важливість цієї одиниці для мови ЗМІ.

1. Базарская Н.И. Вторичная номинация в системе языковых знаков: (На материале перифраз английского и русского языков) : автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Саратов, 1988. – 16 с. 2. Балли Ш. Французская стилистика – М.: Изд-во иностр. лит-ры, 1961. – 394 с. 3. Базилая Н.А. Семасиологический анализ бинарных метафорических словосочетаний / Н.А. Базилая. – Тбилиси : Изд. Тбилиского ун-та, 1971. – 80 с. 4. Бытєва Т.И. Очерки по русской перифрастике. Красноярск : Краснояр. гос. Ун-т, 2002. – 277 с. 5. Борисенко Н.С. Граматична омонімія як ознака процесу формування дієслівних перифраз з інфінітивом у сучасній іспанській мові : автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.05 / Борисенко Н.С. ; Київський держ. лінгвістичний ун-т. – К., 1998. – 18 с. 6. Вовчок Д.П. Типы и функции словосочетаний метафорического характера в современной газете : автореф. дис. . канд. филол. наук. – М., 1974. – 18 с. 7. Григораш А.М. Филология с географией (на материале современной русскоязычной

.....

прессы Украины) [Текст] : слов. геогр. перифраз : учеб. пособие для общеобразоват. и высш. учеб. заведений / А. М. Григораш ; Акад. пед. наук Украины, Нац. пед. ун-т им. М. П. Драгоманова. – К. : Знання України, 2012. – 479 с. 8. Григорьев В.П. Поэтика слова. – М.: Наука, 1979. – 343 с. 9. Григорьева О. Н. Публицистический стиль в системе функциональных разновидностей языка // Язык средств массовой информации / под ред. М.В.Володиной. – М. : Академический Проект; Альма Матер, 2008. – 760 с. 10. Дергач Д.В. Стилiстика онiмiв в українських мас-медiа : монографiя / Д.В. Дергач ; КНУТШ, Ін-т фiлологiї. – Київ : Київський унiверситет, 2010. – 270 с. 11. Евдокимова Е.В. Прагматический и лингвокультурологический аспекты перифраз и сходных стилистических приемов в газетно-журнальном дискурсе (на материале прессы Великобритании и США) : автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Е. В. Евдокимова . – Иркутск ; Новосибирск, 2008. – 19 с. 12. Есменская Н.А. Текстовая перифраза и ее функционирование в связанном дискурсе в современном французском языке (на материале текстов массовой коммуникации) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.05 / Н.А. Есменская. – М., 2005. – 17 с. 13. Еськова Е.Г. Интеллектуализация перифраз известных лиц в современных медийных текстах [Текст] / Е. Г. Еськова // Известия Саратовского университета. Новая серия. Сер.: Филология. Журналистика. – 2010. – Вып. 4. – С. 37-40. 14. Завгородня Л.В. Перифрази як засiб стереотипизацiї соцiальної iнформацiї // Науковi записки Інституту журналістики / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – Київ, 2002. – Т. 7. – С. 75-78. 15. Клушина Н.И. Общие особенности публицистического стиля / Н.И. Клушина // Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования. Учебное пособие. – М., МГУ, 2003. – С.269-289. 16. Кобылянский И.Ю. Перифраз как функционально-семантическая единица речи (на матер. соврем. украин. советской прозы, поэзии и публицистики) : автореф. дис. ... канд. филолог. наук : 10.02.02 / Кобылянский И.Ю. ; Ужгород. гос. ун-тет. – Ужгород, 1986. – 18 с. 17. Кожин А.Н. Функциональные типы русской речи / Кожин А.Н., Крылова О.А., Одинцов В.В. – М. : Высшая школа., 1982. – 223 с. 18. Коломієць М.П. Короткий словник перифраз / М.П. Коломієць, С.С. Регушевський. – К., 1985. – 150 с. 19. Копыленко М. М. Попова З.Д. Очерки по общей фразеологии. – Воронеж, 1972. – 124 с. 20. Лыскова Т.В. Субстантивные перифразы в современном публицистическом дискурсе : диссертация ... кандидата филологических наук : 10.02.01 / Лыскова Т.В. – Киров, 2012. – 233 с. 21. Малажай Г. М. Беларуска перыфраза : кароткі слоўнік. – Мн. : Вышэйшая школа, 1974. – 158 с. 22. Новиков А.Б. Словарь перифраз

русского языка : (на материале газетной публицистики) / А.Б. Новиков. – Москва : Русский язык Медиа, 2004. – 332 с. 23. Новиков А.Б. Субстантивные перифразы в современной советской газетной публицистике : автореф. дис...канд. филол. наук. – Л., 1988. – 18 с. 24. Онищенко И.В. Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах : автореф. дис... канд. філол. наук / І.В. Онищенко; Дніпропетр. нац. ун-т. – Д., 2005. – 20 с. 25. Розанова Г.З. Перифраз и его функционирование в прессе ГДР и ФРГ : автореф. дис. канд. филол. наук. – М., 1973. – 26 с. 26. Сиривля М.А. Приемы создания прагматической экспрессивности газетного текста (на материале перифрастических оборотов) / М.А. Сиривля // Современные проблемы науки и образования. – 2007. – №3. – С. 122–125. 27. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка / Н.М. Шанский. – М., 1969. – 232 с. 28. Юрченко О.С. Фразеологічні перифрази української літературної мови. Ч.1: Учбов. посіб. – Х. : РВГ ХДУ, 1983. – 119 с. 29. Bańko M. Słownik peryfraz, czyli wyrażeń omownych. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe, 2002. – 230 p. 30. Dulian R. Peryfrastyczne konstrukcje czasownikowe w języku polskim, Prace Instytutu Języka Polskiego, Wydania 91-93. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. – Wrocław, 1994. – P. 119-123. 31. Fuchs C. Paraphrase et énonciation. – Paris, Ophrys (Coll. L'Homme dans la Langue), 1994. – 185 p. 32. Fuchs C. La Paraphrase. – Paris, Presses Universitaires de France (Coll. Linguistique Nouvelle), 1982. – 184 p. 33. Markunas Antoni, Stasińska Polina Wybrane wyrażenia peryfrastyczne w języku polskim i rosyjskim. Studium konfrontatywne. – Wydawnictwo Naukowe UAM, 2009. – 108 p.

1. Bazarskaya N.I. Vtorichnaya nominatsiya v sisteme yazykovykh znakov: (Na materiale perifraz angliyskogo i russkogo yazykov) : avtoref. dis. ... kand. filol. nauk. – Saratov, 1988. – 16 s. 2. Balli Sh. Frantsuzskaya stilistika – M.: Izd-vo inostr. lit-ryi, 1961. – 394 s. 3. Basilaya N.A. Semasiologicheskii analiz binarnykh metaforicheskikh slovosochetaniy / N.A. Basilaya. – Tbilisi : Izd. Tbiliskogo un-ta, 1971. – 80 s. 4. Byiteva T.I. Ocherki po russkoy perifrastike. Krasnoyarsk : Krasnoyar. gos. un-t, 2002. – 277 s. 5. Borysenko N.S. Hramatychna omonimiya yak oznaka protsesu formuvannya diyeslivnykh peryfraz z infinityvom u suchasniy ispan's'kiiy movi : Avtoref. dys... kand. filol. nauk: 10.02.05 / Borysenko N.S. ; Kyiv's'kyy derzh. lnhvistychnyy un-t. – K., 1998. – 18 s. 6. Vovchok D.P. Tipyi i funktsii slovosochetaniy metaforicheskogo haraktera v sovremennoy gazete: Avtoref. dis. . kand. filol. nauk. – M., 1974. – 18 s. 7. Grigorash A.M. Filologiya s geografiey (na materiale sovremennoy russkoyazyichnoy pressyi Ukrainyi) [Tekst] : slov. geogr. perifraz : ucheb.

posobie dlya obscheobrazovatel. i vyssh. ucheb. zavedeniy / A.M. Grigorash ; Akad. ped. nauk Ukrainyi, Nats. ped. un-t im. M.P. Dragomanova. – K. : Znaniya Ukrainyi, 2012. – 479 s. 8. Grigorev V.P. Poetika slova. – M. : Nauka, 1979. – 343 s. 9. Grigoreva O.N. Publitsisticheskii stil v sisteme funktsionalnykh raznovidnostey yazyka // Yazyk sredstv massovoy informatsii / pod red. M.V. Volodinoy. – M.: Akademicheskii Proekt; Alma Mater, 2008. – 760 s. 10. Dergach D.V. Stylistyka onimiv v ukraïns'kykh mas-media : monohrafiya / D.V. Dergach ; KNUTSh, In-t filolohiyi. – Kyïv : Kyïvs'kyy universytet, 2010. – 270 s. 11. Evdokimova E.V. Pragmaticheskii i lingvokulturologicheskii aspekty perifraz i shodnykh stilisticheskikh priemov v gazetno-zhurnalnom diskurse (na materiale pressyi Velikobritanii i SShA) : avtoref. dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.04 / E.V. Evdokimova. – Irkutsk ; Novosibirsk, 2008. – 19 s. 12. Esmenskaya N.A. Tekstovaya perifraza i ee funktsionirovanie v svyaznom diskurse v sovremennom frantsuzskom yazyke (na materiale tekstov massovoy kommunikatsii) : avtoref. dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.05 / N.A. Esmenskaya. – M., 2005. – 17 s. 13. Eskova E.G. Intellektualizatsiya perifraz izvestnykh lits v sovremennykh mediynnykh tekstakh [Tekst] / E.G. Eskova // Izvestiya Saratovskogo universiteta. Novaya seriya. Ser.: Filologiya. Zhurnalistika. – 2010. – Vyp. 4. – S. 37-40. 14. Zavhorodnya L.V. Peryfrazy yak zasib stereotypizatsiyi sotsial'noyi informatsiyi // Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky / Kyïvs'kyy natsional'nyy universytet imeni Tarasa Shevchenka. Instytut zhurnalistyky. – Kyïv, 2002. – T. 7. – S. 75-78. 15. Klushina N.I. Obschie osobennosti publitsisticheskogo stilya / N.I. Klushina // Yazyk SMI kak ob'ekt mezhdistsiplinarnogo issledovaniya. Uchebnoe posobie. – M., MGU, 2003. – S.269-289. 16. Kobylanskiy I.Yu. Perifraz kak funktsionalno-semanticheskaya edinitsa rechi (na mater. sovrem. ukrain. sovetsoy prozyi, poezii i publitsistiki) : avtoref. dis. ... kand. filolog. nauk : 10.02.02 / Kobylanskiy I.Yu. ; Uzhgorod. gos. un-tet. – Uzhgorod, 1986. – 18 s. 17. Kozhin A.N. Funktsionalnyie typyi russkoy rechi. / Kozhin A.N., Kryilova O.A., Odintsov V.V. – M. : Vysshaya shkola., 1982. – 223 s. 18. Kolomiyets' M.P. Korotkyy slovnyk peryfraz / M.P. Kolomiyets', Ye.S. Rehushevs'kyy. – K., 1985. – 150 s. 19. Kopylenko M.M. Popova Z.D. Ocherki po obschey frazeologii. – Voronezh, 1972. – 124 s. 20. Lyiskova T.V. Substantivnyie perifrazy v sovremennom publitsisticheskomo diskurse : dissertatsiya ... kandidata filologicheskikh nauk : 10.02.01 / Lyiskova T.V. – Kirov, 2012. – 233 s. 21. Malazhay G.M. Belaruskaya peryifraza : karotki slownlk. – Mn. : Vysheyshaya shkola, 1974. – 158 s. 22. Novikov A.B. Slovar perifraz russkogo yazyka : (na materiale gazetnoy publitsistiki) / A.B. Novikov. – Moskva : Russkiy

yazyik Media, 2004. – 332 s. 23. Novikov A.B. Substantivnyie perifrazyi v sovremennoy sovetskoj gazetnoy publitsistike: Avtoref. dis. kand. filol. nauk. – L., 1988. – 18 s. 24. Onyshchenko I.V. Katehoriya otsinky ta zasoby yiiv vyrazhennya v publitsystychnykh ta informatsiynykh tekstakh : Avtoref. dys... kand. filol. nauk / I.V. Onyshchenko ; Dnipropetr. nats. un-t. – D., 2005. – 20 s. 25. Rozanova G.Z. Perifraz i ego funktsionirovanie v presse GDR i FRG : Avtoref. dis...kand. filol. nauk. – M., 1973. – 26 s. 26. Sirivlya M.A. Priemyi sozdaniya pragmaticheskoy ekspressivnosti gazetnoho teksta (na materiale perifrasticheskikh oborotov) / M.A. Sirivlya // Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya. – 2007. – № 3. – S. 122–125. 27. Shanskiy N.M. Frazeologiya sovremennogo russkogo yazyika / N.M. Shanskiy. – M., 1969. – 232 s. 28. Yurchenko O.S. Frazeolohichni peryfrazy ukrayins'koyi literaturnoyi movy. Ch.1 : Uchbov. posib. – Kh.: RVH KhDU, 1983. – 119 s. 29. Bańko M. Słownik peryfraz, czyli wyrażeń omownych. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe, 2002. – 230 p. 30. Dulian R. Peryfrastyczne konstrukcje czasownikowe w języku polskim, Prace Instytutu Języka Polskiego, Wydania 91-93. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. – Wrocław, 1994. – P. 119-123. 31. Fuchs C. Paraphrase et énonciation. – Paris, Ophrys (Coll. L'Homme dans la Langue), 1994. – 185 p. 32. Fuchs C. La Paraphrase. – Paris, Presses Universitaires de France (Coll. Linguistique Nouvelle), 1982. – 184 p. 33. Markunas Antoni, Stasińska Polina Wybrane wyrażenia peryfrastyczne w języku polskim i rosyjskim. Studium konfrontatywne. – Wydawnictwo Naukowe UAM, 2009. – 108 p.

Bulakh M.B. Linguistic interpretation of periphrases as stylistic resource.

The article deals with the analysis of the main aspects of periphrases research. The paper focuses on mass media functional style. Several researches have studied periphrasis as a functional semantic unit of speech that serves as a mean of figurative and descriptive characterization and contextual synonym of words. The purpose of this paper is to outline specific features of periphrasis linguistic studies.

Active using of periphrastic phrases in media texts proves that this phenomenon is an essential feature of media language. The article defines the tradition of periphrastic studies in different scientific paradigms. The term periphrasis was fixed in French studies, where it was adopted in other languages. Periphrastic studies intensified in the 60s of the 20th century.

Unfortunately, it is still no clear understanding of periphrasis. It is considered as a rhetorical figure, a means of secondary nomination or a unit of phraseology. The differences in the interpretation lead to ambiguous view on units that belong or not to belong to periphrasis. Traditionally it is regarded as a stylistic figure and the material of studies were mainly literary texts.

Ideas of famous scholars are involved into this investigation. We can emphasize on the main aspects of research: thematic, structural, functional. Periphrasis is considered as a feature of language, of media style, member of sentence. Studies gave some categorical characteristics of periphrasis as an object of axiological research.

Great attention is paid to the functional aspects of periphrasis. A detailed classification of functions is represented. Studies outlined functions of periphrasis such as informative, expressive, emotional and evaluative, euphemistically, emotionally expressive, nominative.

Another aspect of study is periphrasis as a part of persuasion theory. It is important according to expressive function of the media style.

There is little information available of structural classification of periphrasis of in the linguistic literature. There is little information available of structural classification of periphrasis of in the linguistic literature. In addition to the traditional explanation periphrasis is a descriptive combination of words. But it refers as one word, and sentence structure.

Key words: periphrasis, stylistic resource, language of mass media, mass media style.

Булах М.Б. Лингвистическая интерпретация перифразов как стилистического ресурса.

В статье рассмотрены основные аспекты исследований перифрастических единиц в языке масс-медиа, реализованные в работах славянских и западноевропейских лингвистов второй половины 20-начала 21 вв.

Ключевые слова: перифраз, стилистический ресурс, язык СМИ, стиль масс-медиа.